

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VI. Eadem uberiùs explicantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](#)

3. Non
murmura-
rās, nec
vindictam
clamans.
Math. c. 5.
vers. 44.

6. Igne se-
rius ure-
re, quām
qui tres
Hebreos
adūcunt,
opera-

7. In irato
mari tor-
cruciatum
inclusum

Autor cap. 2.
vers. 3.

Quomodo
omnes
cruciatus
à Christo
perpessi ad
Dei vo-
luntatem
referantur.

8. Con-
stantia in-
credibili
prædicta.

Sed objicias: Quomodo istud omne ad Dei voluntatem referatur, quod nequitia Iudeorum, invidia Pontificum & Pharisæorum erat? Rem verbo expediam: Nequitia humana voluntaria nihil umquam potest obstruere. Filium in cruce mori Deus ab æterno voluit, ut illum Iudei crucifigerent, aut Romani, non imperavit, sed permisit, quos id flagitosè sed voluntari facturos esse prævidit. Hominem vertiginosum juxta præcipitum ambularem valde juverit, qui dextram porrigit dicat: Da manum, & in me pœnum respice. Ita Dei voluntas Matrem Virginem per hæc præcipitia salvam duxit. Si aliis matribus viæ tam prærupta ac invia fuissent calcanda, si talia in filiis spectanda supplicia, centies corruiissent. In unam Dei voluntatem Virgo Mater respexit.

VIII. Stabat, constantia incredibili. Constantiam prisci pingebant in rupe stantem, allis maris fluctibus, cum inscriptione, *Eadem sum semper*. Dei Mater stat hic, in rupe, dolorum fluctibus undique illidentibus. Sed illa verè dixerit, *Eadem sum semper*. Filius meus ut latro comprehenditur; Anna, Caipha, Pilato, Herodi sistitur, cæditur, ut mortis reus damnatur: *Eadem sum semper*. Flagellis discerpitur, spinis redimetur, Barabbæ postponitur, cruci addicetur: *Eadem sum semper*. Infami ligno affigitur, inter tormenta loquitur, clamans hastâ confoditur, de ligno deponitur: *Eadem sum semper*. Verè fuit, numquam impatiens aut pusillanimus; constans semper & virtutis invicta *Stabat*. Quām partiens fuit hæc constantia, Christiani! quām nos longè aliter! quos ventulus levis dejicit, quos acerbius verbulum turbat, quos obliquus oculus affigit, quos quævis injuriola ludit, quos paullo operosior labor nervat, quos qualcumque tædiolum humo affigit, quos omnis tristius

V. Stabat, & non murmurabat, neminem accusabat, vindictam non clamabat, nihil querula vocis jactabat, neminem vel verbulio violabat, nullum nec minimum impatiens signum edbat, sed nec Deum rogarbat, ut ignis cælo rueret, terra deliseret, mare facinorosos forberet. Nōrāt ex lege filii, non tantum diligere inimicos, sed iis etiam benefacere, & pro persecutibus & calumniis orare. Nōrāt, divitiae Providentiae omnia esse committenda.

VI. Stabat, sed si dolores stantis consideremus, stabat in igne sanguinis urente, quām qui tres Hebreos juvenes operuit, aut qui Laurentium, Polycarpum, Olympium, Fructuosum, Augurium, Eulogium, Abibum, Gallicum, & torque alios generosos Martyres usit; aut qui Apoloniam, Domitillam, Euphrosynam, Theodotam, Potamiénam, Theodoram, Anastasiām, & illa viginti millia Nicomedia, nocte Nascentis Christi in templo involvit. Stabat Mater tristissima in monte Aenâ. Hic ignis, hic gladius, ignis amoris, gladius doloris. Non enim crucifixum virum aspicebat, sed filium super omnem Job defosmatum.

VII. Stabat, sed in medio marinorum fluctuum. In irato mari togæ cruciatum stabat inconcussa, solo Deo nixa, cui & gratias egit pro luctu tam copioso, quem ut certum favoris eximiū argumentum agnovit. Stabat in Dei nutu & arbitrio confolidata, in unam Dei voluntatem, à quā summum firmamenti ac virium habuit, inconvenientes oculos reflexit. Hinc centies iterumque centes arque sexcentes suam divinæ voluntati subsignans, O Deus, ajebat, ô mi Deus, sicut vis. Anima illius divine voluntati sic conglutinata erat, ut si hos cruciatus verbulio potuisset impidire, id sane factura non fuisset, ut qua sciverat, *definito confuso & præscientiæ Dei*, hæc omnia tam à filio quām à se toleranda. Filium quidem hæc Mater tenerissime amabat, sugerans omnium matrum amores, nihilominus honor Patris, & salus humanæ gentis erant ei chariora. Dei voluntas unicæ eam in omnibus ad tantos dolores preferendos erexit.

A eventus nimium quantum excruciat. Imò quotiescumque res non è sententiâ & voto succedunt, frangimur, succubimus, prosternimur, jacemus modicis ærumnis vieti. En Domini Matrem sub cruce filii in rupe stan-tem, *Eadem est semper*. Animus non despont, nihil patientiæ aut constantiæ remisit, *semper eadem* in summis doloribus.

IX. Stabat, uti adstare solet mater agroranti filio, ut lo, aut cùm illi vena inciditur. Stabat, uti assistens Deo æterna Sapientia, *Quando, inquit, preparabat calos, ade-ram; quando certa lege & gyro vallabat abyssos; quando circum-dabat mari terminum suum, & legem ponebat aquis, ne trans-irent fines suos; quando appendebat fundamenta terra*. En Mater filio in orbis restaurazione ubique adest, cùm in cruentâ cruce referaret cælum, cùm ruinos orbis funda-menta clavis quatuor firmaret, cùm tartari abyssum terminis certis clauderet, cùm summos mundi montes, voluptratem, opes, honorem imponeret stateræ, & ad pondus suæ crucis libaret, Mater ei adest, & iuxta eum stabat.

X. Stabat, cùm orbis pene totus rueret! O qualis to. Cetera Mater, qualis virago ac heroïs! Gratia plena, beatissima est, etiam cùm in summis doloribus est. Licebit, pœnum, querere: Et quomodo potuisti, ô Mater, spectaret tam infanda? num oculi tui robustiores sunt aut ardenteres quām solis: hic oculos sibi ipse velavit, ne cogere-tur sui Domini tam diros cruciatus aspicere, teflati orbi se imparem tam crudeli spectaculo; & tu, ô Mater, aperis tuos oculos, cùm suos filius in morte claudit. Num homini crucifixo cognata mindis es quam luna? haec atrum syrma induit, & viam aviam cucurrit, ne conditorem tam dira patientem & morientem cerne-ret. Tu vero hujus viri Mater accurris, & tuis ipsa oculis spectas, quā sanguis tuus stillatim effluat. Expavit tem-pus, & præ luctu contremuit: tu etiānum erecta stas, & filium inter tormenta summa expirantem contemplabis. Rumpuntur laxa, & fœdis vulneribus conciduntur; tu stas, & numeras filii vulnera; numquid cor tuum solidius est faxis?

XI. Stabat, audiebat, videbat talia, qualia nulla uidebantur, umquam mater. Si matrum omnium plangentes colliguntur, pondo unicum erit ad hoc centumpondium. Ita aucta Jure merito Augustinus hunc clustum Virginis, immensitudinem doloris nominat. Nunc igitur & in cælo habet Mater audit & videt, quæ nullus vidit oculus, nulla au-ris audiit.

Enimvero sic firma & fixa stabat, ut eam nèque vita neque mors, neque creata res ulla, ab amore ac præsen-tiâ filii potuerint divellere, aut dejicere; stabat certe, neque enim eam triculenter Iudeorum furor, nec bar-barorum militum saevitia, nec summa plebis compres-sio, neque tot maledicæ lingua, quæ illam telis undeque im-petebant, hoc statu movere poterunt. Maledicta & execrationes milles audiebar, illa tamen stabat, longè fortior Apostolis, stabat tot inter molossos, qui unicum ipsius agnelli lacrarunt.

XII. Stabat adhuc filio jam mortuo. Diffluxere r. filio onines, suam singuli domum repetivere: à cruce non mo-ribibat Virgo, sed divinæ bonitati fidebat ac provideret, eam in tia, quā speraverat mittendos in subsidium homines, brachia qui in sua sibi brachia, amanissimum illud crucis por-tus deponerent.

S. VI. *Eadem uberior explicantur.*

EN amaranthum nobilissimum, qui floribus autum-no deficientibus, si aqua infusa recreetur, ita res-uscitur, ut inde ferta hieme contexi possint. Herba est mi-riè formosa, & inde nomen sortita, caput facilis, non flaccescit, ut aliz, nec inarescit; ita Virgo virtutum om-nium virore speciosissima, patiens, obsecundans, ad ip-sam

Psal. lxx. 17.
Act. 15.
Eph. 1. 15.
John 10. 15.
v. 15.

am crucem lætissimè succrescens: quæ diffugientibus A metu Apostolis ad arborem excrandam perlitit.

Inter olivam & viten tam exumum ajunt esse amo-
rem, ut hæc illam facillimè audiat. De seipso Christus,
Ego, inquit, sum vitis: Oliva mater. Etas olive, ut ferunt
ad ducentos annos procedit, tam diuturna statione so-
lum occupat. Vide fertiliissimam olivam Virginem
Deiparam, quæ dilapsis aliis, statione admirabili ad
crucem, in quæ ligata vitis, perdarat, totis seculis hoc
ipso loco, si Dei voluntas sit, perduratura.

Novum omnino animositas genus, & inauditum
seculi, tormentorum in filio barbarissimorum adstare
spectaclem & testem matrem, cum reliqua ferè ma-
tres testis se abdant, latebris condant, tenebris sepe-
lian, ne cogantur in filiis videre, quod in alienis etiam
horrent, & mente circumferre vulnera, quæ oculis con-
tueri ægræ sustinent. Apostolos Crucifixi discipulos pe-
des magis & fuga, quam animus & statio erat tutara, At
vero Mater cruci adstet impavida. Quis non obstupe-
fac sic stantis matris animosissimam constantiam? Et
qui enim sibi ultro accerat vulnera? quis ea, cum pos-
sit, non refugiat? In filiorum verò supplicis præsentem
matrem excarnificari nemo dubiter, qui hoc unum,
quid sit esse matrem, cogitat. Menti non potest matris
affectionis, non possunt ubera. Cum enim filius materni
sanguinis pars sit maxima, non potest non accerbè senti-
re mater, cum in hac sui parte cruciatur, eoque magis,
quæ tormenta sunt graviora. A corporum tormentis
crevit animorum. Jam vero cum nullo umquam ævo
Mater teneriore in filium fuerit affectu, amore nulla
majore, per facilè quivis videat quanta tulerit, cum co-
gitaverit, quantum amaverit. Ab amoris magnitudine
doloris vehementia non difficeretur. Et illud
hic accedit. Sciebat hæc una Mater omnium optimè
dignitatem filii, cuius innocentiam habuit perspecti-
vam. Sciebat illum ipsum hominem in cruce penden-
tem esse Deum artibus humanis testum; sciebat om-
nium esse conditorem, parentem, judicem. Hinc nec-
esarid in ea crescebat in ætor, cum videret illum ab ea
ipsa gente, quam sibi delegerat in suam, adeo crudeliter
in modum tam ignominiosè interimi. Quæ omnia quæ
largiore amoris, eò cumulatorem præbuerunt cau-
lantia fam doloris. Non impetrò tota obstupefac natura,
cum cernat matrem & talis filii matrem, non sedentem,
non jacentem, non animo deficiente, non cælum eju-
laribus implentem, non tortoribus maledicentem, non
humilabentem, nec ullo indecoro gestu ligentem,
sed stantem, sed orantem, sed horum omnium, supra
quæ dici potest, tolerantem. Hæc inter armatos hostes
non movit gradum, & mulier & mater. Ausa inter car-
nificum manus stare interrita, inter Judæorum oda &
minas, tamquam inter infanos pelagi fluctus stare in-
concussa, videre malleos, clavos, lanceam, spectare filii
manus & pedes terebratos, latus perfoßum, audire male-
dicas voces, gustare fel & acetum filio infusum. Hinc
certè cum filii corpus supra quinque millia vulnerum
pertulerit, non paucioribus cor matris convulnatur
fuit. Quò magis mirari meritò hujus matris post tot
vulnerum millia constantiam debemus, & ignaviam
nostram degenerèisque animos erubescere, quibus om-
nis ægritudo impatientiae voces extrudit, omnis vel le-
vis penitentia est molesta; quos omne vel tenui convi-
tum exasperat in iras, acuit in vindictam. En matrem
que inter tam acerba, omnibique retro seculis inau-
dia, nec verbo nec signo indignationem aut commoti-
onis animi vestigium ostendit. Stat illi sua & mansue-
tudo, & patientia. Filium latronibus parem habitum
non erubescit, sed supra omnem virum solo filio minor
sub infami ligno persistit; & quem Apostoli verbo, fu-
gi, jacejando negaverant, illa palam sua præsentia
Deum audet proficeri.

Imitemur, obsecro, subeamus erucem, amplectamur
adversa interrii, toleremus aspera, hæc mortalitatis spe
pleni. Sed contræ facimus, obfutura querimus, amamus
noxia, & quasi ea in mediam sint, jucunditatis poculo
haurimus; præsentia commoda, volatiles voluptates
avidissimè se etiamur, & futurorum ignari aut obliti pa-
scimus prætentibus, exiū fineque miserando neutri-
quam expensa.

§. VII. Ad eandem sub cruce stationem documenta.

A D hanc sub Christi cruce staratam perseveran-
tiam Voluntas & permisso Dei nos erigit. Pa-
tientia non est vera, quæ non est constans & firma. Pa-
tientię soror est Constantia. Tolle hanc, nec obsequium
mercedem, nec beneficium gratiam, nec fortitudo lau-
dem habebit. Conſta ita sanctitatis propugnaculum. At ve-
rò nec firmi erimus unquam nec constantes, nisi Vo-
luntatem Dei totis brachis arctissimè complectamur. Bernard. Epif. 129. ad Iacobenses med.

B Hoc nobis in monte monstrat mater divina, quæ inter
tantos turbines ac procéllas, unicam Dei voluntatem
complexa perstitt immobilis. Eadem semper fuit in-
credibili constantiā. Hoc exemplo & alia matres seipſis
generofiores factæ filios in tormentis angustiunt. Gale-
rii Imperatoris aeo Antiochæ Barula puerulus, cum
Romano Martyre ad supplicium rapiebatur. Sitim par-
vulus querebatur, cui mater omnibus audientibus: Mi-
fili, ajebat, non est tempus jam bibendi, & sitim restin-
guendi, sed fidem Christianam confitendi. Ita proflus
quotiescumque vellicaverit nos satanas desidiā, & tor-
pidam quietem monstraverit, planè respondendum:
Non hoc tempus deliciarum est, aut quietis ignavæ.
Labori, pugna, certamini, lucte hi breves anni sunt con-
secrandi. Hic igitur cum matre Domini stabo pulvris
& solis partis, quandiu me stare voluerit Deus. Stan-
dum est, Christiani, standum. Nam ii qui ad crucem ob-
ambulant, non amici sunt, mysteria crucis perfundorū
coincident, inter irratores non imitatores numerandi.

C Joannes Alferna è divi Francisci familiā, quoties-
cumque iconem crucifixi Domini aspexit, oculis made-
recepit: quid si non piatum aut lignum simulacrum,
sed cum matre hac vivum, vidisset? Beatus Jacoponus,
cum Christi patientis historiam legi, cantari audiit,
non tantum à suspiriis & lacrymis non temperavit, sed
in altas quandoque voces erupit, & inde se propriens
plorandi desiderium explevit. Beatus ipse Franciscus
quoties Christum crucifixum memoriam repeteret la-
crys fundebat. Fuit ut fleu admodus sonora mor-
tem sui Domini prole queretur. Interrogatus igitur à so-
cio, quid eo ploratu sibi velleret, Ita deberem, ajebat, ire
per totum mundum plangendo mei Domini passio-
nem. Ab quoties nos fuscissimis oculis, & quod pejus,
mente ardissimâ crucifixum Christum aspiciimus? nec
flare ad crucem, nec lacrymari docti. Assueta autem,
obsecro, ad umbram odoris feræ hujus juniperi recurrere,
quotiescumque nobis agitè est. Exemplo ac societate
Virginis invitamus: Stabat Mater dolorosa, iuxta crucem
lacrymosa. Siracidæ consilium est: Si possides amicum, in Eccl. cap. 6.
tentatione posside eum. Hic Dei mos est; amicos suos in vers. 7.
tentatione possidet; experitur illos nonnumquam lon-
giore ad crucem statione. Hic amici fidelitas sui pra-
beat experimentum: Mater filio fidelissima fuit, nos
Domino sumus.

D Paulus non sine grandi solatio gloriatur: Christo con- Gal. cap. 2.
fixus sum cruci. Paulus discipulus Magistro, Maria Mater vers. 19.
filio, nos servuli viles Domino configuramur. Pro se quic-
que possit dicere: Conditori meo ac Servatori Christo
confixus sum: hic durabo, quoad Deo visum. In tole-
randâ cruce non socios tantum, sed & adjutores habeo
Christum, & Christi Matrem. Si usquam in terrâ cœli
aliquid est, hic est in tali societate. Hic mihi certum est
mori. Numquam conabor me cruci refigere, cui Deus
me